

Javne in zasebne srednje šole ter zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami

Splošne knjižnice

Združenje splošnih knjižnic, Sekcija šolskih knjižnic pri ZBDS, Društvo šolskih knjižničarjev Slovenije

Številka: 6133-1/2015/9

Datum: 18. 8. 2015

Zadeva: **Obvestilo o poteku nacionalnega projekta »RASTEM S KNJIGO SŠ 2015«
v šolskem letu 2015/2016 in program obiska v splošnih knjižnicah**

Spoštovani,

pošiljamo vam informacijo o poteku nacionalnega projekta **»Rastem s knjigo SŠ 2015«**, ki ga v šolskem letu 2015/16 že šestič izvaja Javna agencija za knjigo RS (JAK).

Konec avgusta in prve dni septembra 2015 bodo v knjižnice dostavljene izbrane knjige za dijake prvih letnikov na podlagi podatkov o številu dijakov prvih letnikov v šolskem letu 2015/2016. **Uradni začetek projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015« v šolskem letu 2015/2016 je 8. september 2015, mednarodni dan pismenosti.**

Predstavitve projekta **»Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2015«** z avtorji izbranih knjig bo potekala na septembrski Strokovni sredi, ki bo **9. septembra 2015, ob 10. uri**, v Mestni knjižnici Ljubljana, Knjižnici Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana.

Knjigo pisatelja **Andreja Rozmana Roze** in ilustratorja **Damijana Stepančiča Živalska kmetija**, ki je bila izbrana na Javnem ciljnem razpisu za izbor kulturnih projektov **»Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2015«** na področju RSK SŠ, bodo dijaki prvih letnikov prejeli ob organiziranem obisku najbližje splošne knjižnice v okviru realizacije svojega letnega delovnega načrta 2015/16. Sodelavci iz splošnih knjižnic bodo zanje pripravili program s predstavitvijo knjižnice, knjižničnega informacijskega znanja, avtorjev izbrane knjige in knjige same.

Prilagamo vam osnovno predstavitev izbrane knjige, predlog programa obiska in priporočene aktivnosti ob izvajanju projekta **»Rastem s knjigo SŠ 2015«** (glej prilogo **Okvirni program obiska dijakov prvih letnikov v splošni knjižnici**).

Projekt **»Rastem s knjigo SŠ 2015«** pripravlja JAK v sodelovanju z delovno skupino, ki vključuje predstavnike Ministrstva za kulturo, Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, MKL, Pionirske – centra za mladinsko književnosti in knjižničarstvo, Zavoda RS za šolstvo, Združenja splošnih knjižnic, Sekcije šolskih knjižnic pri ZBDS, Društva šolskih knjižničarjev Slovenije, Društva slovenskih pisateljev ter Javne agencije za knjigo RS kot nosilke projekta.

Potek projekta lahko spremljate tudi na spletni strani JAK: www.jakrs.si/bralna-kultura/rastem-s-knjigo/.

Za dodatna pojasnila in informacije lahko pokličete Tjašo Urankar, vodjo projekta na JAK (telefon: 01 369 58 25 ali e-pošta: tjasa.urankar@jakrs.si).

V upanju na ponovno uspešno sodelovanje pri nacionalnem projektu »*Rastem s knjigo SŠ 2015*« tudi v novem šolskem letu vas lepo pozdravljamo.

Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS
Vodja projekta »*Rastem s knjigo OŠ in SŠ 2015*«

PRILOGA:

Okvirni program obiska dijakov prvih letnikov v splošni knjižnici, »*Rastem s knjigo SŠ 2015*« v šolskem letu 2015/16, Kaj mi ponuja knjižnica.

V vednost poslati:

- NUK, center za razvoj knjižnic

PRILOGA:**OKVIRNI PROGRAM OBISKA DIJAKOV PRVIH LETNIKOV V SPLOŠNI KNJIŽNICI
»RASTEM S KNJIGO SŠ 2015« V ŠOLSLEM LETU 2015/16****KAJ MI PONUJA KNJIŽNICA**

Spoštovani,

tudi letos vas vabimo k sodelovanju pri projektu Rastem s knjigo za srednješolce 2015 »Rastem s knjigo SŠ 2015«. Javna agencija za knjigo (JAK) bo v šolskem letu 2015/16 že šestič izvedla projekt, katerega namen je, da prav vsak dijak prvega letnika srednje šole dobi možnost, da organizirano obiše splošno knjižnico, se seznanj z mnogovrstnimi dejavnostmi, ki potekajo v splošnih knjižnicah, se mu v letih, ko je branje zanj najbolj pozabljena dejavnost, le-to približa na način, da tudi sam poseže po knjigi in – ne nazadnje – ob obisku knjižnice dobi v dar izvod knjige, ki so jo strokovnjaki izbrali na predhodnem razpisu JAK in ki združuje kakovost leposlovnega dela z vsebinsko privlačnostjo za generacijo, ki (pre)malo bere.

Podrobnejši načrt izvedbe obiska prepuščamo vam – strokovnim delavcem v knjižnicah in šolah, saj imate sami veliko izkušenj in idej, predvsem pa poznate različne možnosti (strokovne, kadrovske, prostorske ...), ki jih imate na voljo za izvedbo programa.

Uspešna izvedba projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015« je odvisna od vseh udeležencev: knjižničarji lahko z zavzetostjo in naklonjenostjo do knjižnice, do branja leposlovja in seveda z naklonjenostjo do mladih obiskovalcev knjižnice v predvidenem času mladim približate knjižnico in branje – to je izvrstna priložnost za promocijo knjižnice – za ustvarjanje zvestih obiskovalcev, ki se bodo z veseljem vračali vanjo tudi v odrasli dobi.

Zavedamo se, da zahteva izvedba projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015« na šolah precejšen angažma strokovnega kadra, vendar upamo, da se boste v letošnjem letu pridružile tudi tiste šole, ki doslej iz različnih razlogov niste sodelovale. Organizatorji projekta si želimo, da bi v projektu »Rastem s knjigo SŠ 2015« sodelovale vse šole, da bi bili vsi dijaki prvih letnikov deležni spodbud za obiskovanje splošne knjižnice ter bi imeli vsi priložnost prejeti knjižno darilo JAK.

PRIPRAVA NA OBISK KNJIŽNICE

1. Izkušnje kažejo, da je najbolje, če na šolah sodelovanje v projektu »Rastem s knjigo SŠ 2015« in s tem dogovarjanje v splošnih knjižnicah prevzamejo šolski knjižničarji; sami dobro poznajo delovanje knjižnic, zato lahko dijake dobro pripravijo na obisk knjižnice. Projekt »Rastem s knjigo SŠ 2015« se lahko izvede v okviru »knjižnično informacijskih znanj«; na šolah, kjer ni šolskih knjižničarjev, lahko kot povezava nastopajo profesorji jezikov ali kdorkoli, ki se zaveda vrednosti tega projekta in s tem spodbuja bralne navade srednješolcev.
2. Za vsako skupino posebej se knjižničar v splošni knjižnici in koordinator projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015« na šoli (šolski knjižničar ali spremljevalec skupine) vnaprej dogovorita za program obiska v knjižnici, da bo obisk čim bolj po meri dijakov, skladen z njihovimi interesi in potrebami. Dogovor naj vključuje vnaprejšnjo pripravo dijakov na obisk v splošni knjižnici. Obisk splošne knjižnice je lahko del (celodnevnega) kulturnega dne.

3. V okviru projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015« dijaki s spremljevalci obišejo enoto splošne knjižnice, ki je šoli najbližja oz. je najustreznejša glede na zastavljeni program obiska.
4. Za obisk **priporočamo vsaj dve (2) šolski uri**. Pri pripravi obiskov nujno upoštevamo zelo različne bralne izkušnje in interese dijakov ter njihovo raven knjižničnega informacijskega znanja.

IZVEDBA PROGRAMA NA OBISKU V KNJIŽNICI

Podrobnejši načrt izvedbe obiska prepuščamo strokovnim delavcem v knjižnicah in šolah.

1. Predstavitev splošne knjižnice

Organizacija, storitve in poslovanje knjižnice, vrsta knjižnice in njen namen:

- uvodna, splošna predstavitev, ki je odvisna od tega, ali so dijaki že kdaj obiskali to splošno knjižnico; po izkušnjah preteklih let in generacij so mnogi že včlanjeni,
- članstvo (kaj potrebujemo ob vpisu, knjižnični red),
- prireditve in dejavnosti,
- uporabniški servisi,
- čitalniško gradivo.

2. Postavitev knjižničnega gradiva

Po dogovoru s šolskim knjižničarjem izberite tisto, česar dijaki še ne poznajo in bi lahko pritegnilo njihov interes za uporabo storitev splošne knjižnice:

- predstavitev vrst knjižničnega gradiva (leposlovje, stroka; monografske, serijske publikacije, tudi elektronske knjige),
- razlaga postavitve gradiva v knjižnici po UDK (Univerzalna decimalna klasifikacija) sistemu,
- osnovna predstavitev sistema COBISS/OPAC; za dijake, ki to že poznajo, pa nadgradnja znanja o COBISS/OPAC-u,
- iskanje gradiva (vaje),
- ureditev knjižnice → iskanje in poizvedovanje.

3. Motivacija za leposlovno branje

Po dogovoru naj šolski knjižničarji dijake vnaprej pripravijo na obisk knjižnice, v knjižnici pa izvedemo iskrivo izmenjavo mnenj, v kateri dijake potrjujemo kot bralce in poznavalce književnosti (mdr. jih vprašamo, če berejo e-knjige ali literaturo na bralnikih, kakšne so njihove izkušnje z linearnim in digitalnim branjem), obenem pa spretno izpeljemo naslednje:

- kratek pogovor o pomenu branja leposlovja v sodobnem informacijskem obdobju,
- povprašamo jih, koliko utegnejo ob učenju brati leposlovje in kaj radi berejo, ob razstavi knjig jim morda katero delo tudi svetujemo,
- na kratko jim predstavimo avtorja Andreja Rozmana Roza in Damijana Stepančiča ter njuno ustvarjalnost – ob morebitni priložnostni razstavi njunih del,
- predstavimo darilno knjigo *Živalska kmetija* (z motivacijskim programom),
- ogled predstavitvenega filma »Rastem s knjigo SŠ 2015«, ki je dostopen na spletni strani Javne agencije za knjigo RS (www.jakrs.si), v zavihku: *Rastem s knjigo/ Videovsebine*).

4. Zaključek obiska

Razdelimo izbrano knjigo ter dijake že v knjižnici povabimo, da knjigo odprejo, nekaj jih povabimo, da preberejo naključni odlomek: jih je vznemiril, motiviral za nadaljnje branje?

Zelo pomembno je, da dijaki doživijo obisk splošne knjižnice kot zanimiv in privlačen, da skupno srečanje zaključijo navdušeni nad knjigami in knjižnico, motivirani za branje.

Profesorji lahko po obisku splošne knjižnice in ob prebiranju darilne knjige na šoli izvajajo naslednje dejavnosti:

- vključitev izbrane knjige v seznam za domače branje,
- ogled istoimenske predstave v Lutkovnem gledališču Ljubljana,
- izvedba okroglih miz, raziskovalnih nalog:
  - primerjava med *Živalsko farmo* Georgea Orwella in *Živalsko kmetijo* Andreja Rozmana Roze in Damijana Stepančiča,
  - stripovski izraz in njegove značilnosti,
  - prenos književnih del v stripovski medij,
  - družbenokritični strip,
  - stripovske delavnice, ...

Želimo vam uspešno izvedbo projekta »Rastem s knjigo SŠ 2015«!

Pripravile:

- mag. Darja Lavrenčič Vrabec, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Kristina Picco, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Ida Mlakar, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Katja Kemperle, Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
- Veronika Vurnik Škrabec, Mestna knjižnica Ljubljana, Knjižnica Otona Župančiča,
- Ivan Mitrevski, zunanji strokovni sodelavec (izbor priporočene literature),
- mag. Tilka Jamnik, predsednica Slovenske sekcije IBBY,
- Tjaša Urankar, Javna agencija za knjigo RS.

PRILOGE: 1-4

PRILOGA 1

ANOTACIJA IZBRANE KNJIGE

Rozman, Andrej: **Živalska kmetija**.

Ilustr. Damijan Stepančič. Bibl. predh. George Orwell. Dob pri Domžalah: Miš, 2014, 80 str.

Utemeljitev strokovne komisije za literarne prireditve in razvijanje bralne kulture JAK:

»*IMAMO MIŠICE IN DOSTI VOLJE, DA SAME VODIMO SVOJ SVET.*«

»*BREZ GOSPODARJEV NAM BO ŠLO VSE BOLJE, LE NAŠA BOSTA MLEKO IN MED.*«

Leta 2014 je pri Mladinski knjigi izšla z ilustracijami Petra Škerla opremljena *Živalska farma*, namenjena odraslim. Nato je v slovenski prostor stopila še stripovska izdaja *Živalska kmetija*, namenjena mladim bralkam in bralcem.

Knjižni strip *Živalska kmetija*, ki je izšel pri založbi Miš, kjer izhajajo številna nagrajena literarna dela za otroke in mladino, je nastal po gledališki uprizoritvi v Lutkovnem gledališču Ljubljana, ki je pesnika, dramatika in igralca Andreja Rozmana Roza povabilo k dramatizaciji satire. Uprizoritev je mlado občinstvo navdušila nad pričakovanji. Gledališka adaptacija je prepričala tudi strokovno javnost in porodila se je ideja o predstavitvi *Živalske kmetije* še v knjižni obliki, ki ji je likovno življenje vdihnil prav tako priljubljeni in za svoje delo večkrat nagrajeni ilustrator Damijan Stepančič.

Satira *Živalska farma* je v izvorniku izšla v povojnem času in še danes velja za kultno literarno delo, ki ga poznajo bralci po vsem svetu. Ob izidu dela, leta 1945, je bila družba zaznamovana s tragično izkušnjo vojne, in pisatelj George Orwell je takratnemu bralstvu ponudil v živalski svet preseljeno pripoved o zatiranju podrejenih oziroma o zatiralskih vladarjih, kar se vedno znova izkaže v še tako sprva in navidezno demokratičnih političnih oblasteh. In spoznanje, ki ga knjižni strip *Živalska kmetija* posreduje, se ne izogiba sporočilnosti o »sprevrženosti revolucionarjev«, kot je na hrbtno stran knjige zapisal Andrej Rozman Roza.

Zgodbo o pijanskem kmetu, ki zatira živali in le-te potem prevzamejo oblast, je Andrej Rozman Roza priredil z izjemnim poznavanjem medčloveških odnosov in odnosov med živalmi. Na kmetiji, kjer kmet Janežič živi s svojo ženo, se odvija neskladje že v hiši. Kmet pije, njegovi ženi je nekega dne dovolj nemirnega in neurejenega življenja in ga zapusti. Ob tem, da se v zgodbi pojavi alkohol v prekomernih količinah, je primerno zastaviti tudi vprašanja o njegovem vplivu, ki povzroča neravnovesje v človeku. Izvirnik je bil ob izidu namenjen odraslim, vendar je sporočilo spretno prirejeno in izvrstno ilustrirane slovenske izdaje tako univerzalno, da se o priljubljenosti med mlajšimi bralkami in bralci ni potrebno spraševati. To je dokazala že omenjena uprizoritev v režiji Vita Tauferja. Satira *Živalska farma* je preživela desetletja generacijskih prehajanj, še vedno je sodobna. Z razvojem računalniške tehnologije in dostopnostjo informacij imajo današnji mladostniki svet na dlani. V družbenem gnetenju današnjih (ne)vrednot, v poplavi vsakršnih informacij, ko je svet obdan z agresivnimi reklamnimi sporočili (ta, vemo, imajo cilj: prodati oziroma kupiti), se zastavljajo pomembna vprašanja, s katerimi se posameznik sooča vsak dan. Z odraščanjem vse bolj tudi mladostnik. Meja med iluzornimi otroškimi predstavami o pravičnem svetu in dogovorjeno resničnostjo družbe se briše. Stiska je lahko vse večja. Najokrutnejše je prav spoznanje, da je človek brez samospoštovanja oropan spoštovanja do drugega. Zato je edini, ki si hoče podrediti prav vse. Tudi planet, naravo, z njo živali. Zakaj? Morda zaradi odsotnosti empatije in globljega uvida v ustroj življenja? Morda zaradi neznanja? Naivnosti? Morda zaradi strahu? Čemu je strah namenjen? Preživetju z ubijanjem ali sobivanjem? Živali v knjižnem stripu *Živalska kmetija* so utelešenja različnih značajev, dobro prepoznanih med ljudmi, znanih iz kulturnega, kolektivnega, mitološkega prostora in zdajšnjosti. Strip je večplasten. Razpre razmišljanje o številnih položajih in situacijah ter ceni, ki jo zahtevajo. Kaj, če si človek ne bi podrejal narave? In v

kakšnem odnosu je človek do človeka, kadar prepozna v odnosu z njim korist? Kaj privede do tega? Je odnos človeka do živali in narave pokazatelj odnosa človeka do svoje vrste? Do sočloveka?

Odraščajočemu v obdobju kapitalizma in virtualne resničnosti, izpostavljenemu številnim pastem in možnostim, je potrebno in odgovorno spregovoriti tudi o roki, ki ropa, ko hrani. O nevarnosti, ki preži na brezglavo sledenje navidezno naklonjenim gospodarjem. O igri moči, ki vodi ta svet.

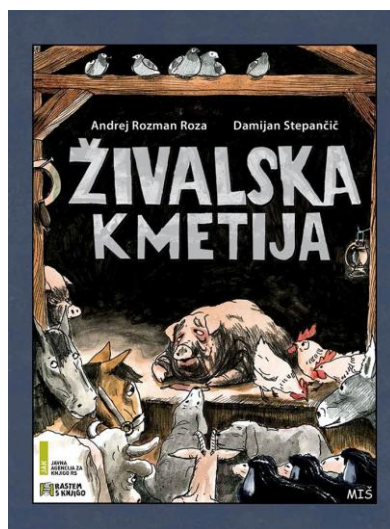
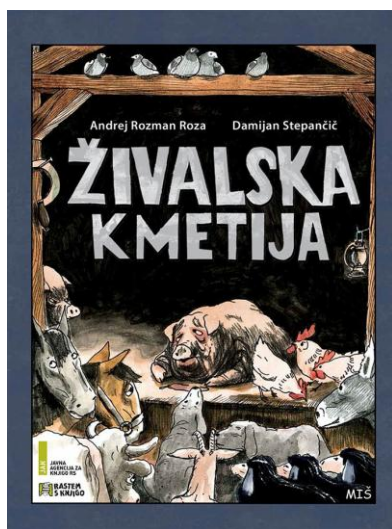
Strip *Živalska kmetija* je odličan prikaz življenja brez ljubezni in spoštovanja, kjer vlada moč zgolj zaradi dokazovanja. A obenem tudi zaradi nuje po upor, kadar izkoriščanja, poniževanja in strahu ni več mogoče preslišati in prenašati. Človek je namreč bitje, ki bi naredilo karkoli za doseganje ciljev. In pamet, ki mu v določenih situacijah bolj škodi kot koristi, mu narekuje, kot dokazuje vedno znova zgodovina, bolj kot ne dejanja iz koristoljublja. Ob tem spomnimo, da govorimo o stripu, ki bo sporočilne možnosti (o nepremišljenem zaupanju na eni in krutem strahovladju na drugi strani ter o zamenjanih vlogah moči) razbremenil odvečnih moralnih zdrsov. In živali? Pisatelj jim je po naravi dal razumevanje, enim bolj, drugim manj. Vendar jim »prizna« razmišljanje. Kar v današnjem času predstavlja pomembno vprašanje za človeštvo. Mar ravnamo z živalskim svetom res prav in smo prijazni? So živali, namenjene res našemu prehranjevanju? Jih sploh poznamo? Na Janežičevi kmetiji živijo v slabih pogojih, zato se odločijo za upor. A kot beremo, tudi med živalmi vlada nesoglasje in so, kot človek človeku, pripravljene storiti marsikaj.

Stepančičev stripovski izraz v vseh možnih niansah (od humorja do najtemnejših tonov) sledi sporočilni niti in ne popušča. S tem bralca do konca drži v pozornosti in napetosti. Že sama vizualizacija kot taka omogoča »filmski« vstop v srž večnostne zgodbe, s čimer podkrepi avtentično doživljanje bralca.

Knjižni strip *Živalska kmetija* je močan in eruptiven. Kljub priredbi zvesto sledi univerzalnemu sporočilu, ki ga je Orwell poslal v svet pred sedemdesetimi leti in ki je v današnji družbi še vedno ali zopet nadvse aktualno: belo in črno nista aksiom; človek v svojem bistvu podlega mnogim skušnjavam, med njimi je oblast ena najmočnejših. Sporočilo torej, ki prav zaradi svoje narave, poziva mlade k razmisleku o temeljih družbe, k odgovornosti in aktivnosti, da bi prihodnost lahko bila drugačna.

Živalska kmetija, kot vrhunski spoj likovnega in besedilnega, je medgeneracijska knjiga, ki sodi na domačo knjižno polico in se kot življenjska spremljevalka vedno znova vrača v branje.

Andrej Rozman Roza in Damijan Stepančič, ki sta delo za slovensko kulturno okolje priredila, sta med najbolj priljubljenimi domačimi sodobnimi avtorji. Pri mladih bralkah in bralcih bosta problematiko strahovlade znala dobro predstavljati in se s svojim občinstvom o tem poglobljeno pogovarjati.

PRILOGA 2

O PISATELJU

ANDREJ ROZMAN ROZA

pesnik, dramatik in igralec je bil rojen leta 1955 v Ljubljani. Na Univerzi v Ljubljani je študiral književnost in slovenski jezik. Leta 1978 je pustil študij, s prijatelji ustanovil Pocestno gledališče Predrazpadom in v naslednjih letih organiziral vrsto odmevnih gostovanj tujih uličnih gledališč v Ljubljani, s katerimi je premagal strah tedanjih oblasti pred spontanim dogajanjem na ulici. Med leti 1981 in 1995 je bil vodja alternativnega Gledališča Ane Monro in začetnik improvizacijskih gledaliških tekmovanj v Sloveniji. Piše parodične in komične pesmi, pravljice in gledališke komedije za otroke in odrasle, predeluje klasična besedila za druge medije, jih prestavlja v sodobnost ali preprosto prevaja. Marca 2003 je ustanovil Rozinteater kot najmanjše možno gledališče. Za svoje delo je prejel številne nagrade. Njegova dela so prisotna v mnogih učbenikih in antologijah.

Nagrade, priznanja

- Zlata ptica, 1984 za *delo v gledališču*
- Nagrada Staneta Severja, 1986 za *delo v gledališču*
- Levstikova nagrada, 1999 za knjigo *Črvice pesmi*, 2009 za knjigo *Uganke 100+1*
- Nagrada Bienala ustanove lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, 2003
- Ješkova nagrada, 2005
- Desetnica, 2008 za knjigo *Kako je Oskar postal detektiv*
- Župančičeva nagrada, 2009
- Nagrada Humornik za literarne dosežke na področju humorja in satire, 2009
- Nagrada Prešernovega sklada, 2010
- Nagrada Izvirna slovenska slikanica 2011 za nagrado Kristine Brenkove za slikanico *Urška*
- Nominacija za Astrid Lindgren Memorial Award 2016

ANDREJ ROZMAN ROZA IN NJEGOVA USTVARJALNOST

Izbor knjig za mladino in odrasle:

Brvi čez morje: izbrane drame. Spr. Beseda Blaž Lukan. Cankarjeva založba, 2009

Izbrane Rozine v akciji: pesmi za odrasle od 13. leta naprej. Ilustr. Svjetlan Junaković. Mladinska knjiga, 2010. (Sončnica)

Je že vredu mama. KUD France Prešeren, 1997, 2001, 2007. (Mi pojemo v puščavi; knj. 2) – pesmi

Nezavedna kombi nacija. Rokus Klett, 2008. (Skriti klasiki; zv. 6) – pesmi in kratka proza

Passion de Pressheren: [zgodovinska akupresura]. Ilustr. Ciril Horjak. KUD France Prešeren Trnovo, 2010. (Linhart; knj. 2) – dramsko besedilo

Razmigajmo se v križu. Ilustr. Radovan Jenko. Cankarjeva založba, 2003, 2004 – pesmi

S smetano nad jagode. Lipa, 1989. (Rob) – pesmi in kratka proza

Strip je že vredu mama: [strip v verzih]. Ilustr. Marko Kociper. Forum, 2010. (Posebna izdaja revije Stripburger) (Zbirka O)

Tih bot dedi. KUD France Prešeren, 2005. (Mi pojemo v puščavi; knj. 17) – pesmi

Urška. Ilustr. Zvonko Čoh. Mladinska knjiga, 2010. (Velike slikanice); 2011 posebna miniaturna izd.

Veronika Faronika. Ilustr. Ciril Horjak (Dr. Horowitz). Kulturno društvo Myra Locatelli, 2013 – strip

Živalska kmetija: [strip po predlogi Georgea Orwella]. Ilustr. Damijan Stepančič. Miš, 2014

PRILOGA 3

O ILUSTRATORJU

DAMIJAN STEPANČIČ

ilustrator je bil rojen 22. maja 1969 v Ljubljani. Po Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani je nadaljeval študij na Akademiji za likovno umetnost, smer oblikovanje. Po zaključenih dveh letnikih oblikovanja se je odločil za študij na slikarskem oddelku, kjer je leta 1996 tudi diplomiral. Ustvarja v različnih tehnikah, ilustrira otroške in mladinske knjige, učbenike in prispevke v revijah Ciciban idr.

»Kot ilustrator se poskušam kar najbolj prilagoditi besedilu. Znati moraš najti točke, ki se ti zdijo zanimive in se jih splača razvijati. Lahko pa vpelješ tudi svojo zgodbo, a ne na škodo besedila – z nekom, ki ga je napisal, se ne bi kosal. S svojo likovno govorico poskušam zgodbo ali poudariti ali pa vključiti nekaj svojega – ni nujno, da je hotel avtor povedati iste stvari, a mene zanimajo in če so vseeno v sozvočju z besedilom, se mi zdi to smiselno. Ilustracija besedila zame ni le njegova razlaga, ampak je lahko nekaj popolnoma svojega.«

Damijan Stepančič (*Album slovenskih ilustratorjev*, ured. Alenka Veler, Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005, str. 64)

Nagrade, priznanja

- Pohvala za izvirnost na Bienalu ilustracije, 1999
- Smrekarjeva plaketa, 2000 in 2002
- Priznanje Hinka Smrekarja, 2010 za ilustracije v knjigi *Zgodba o sidru*
- Plaketa Hinka Smrekarja, 2012 za ilustracije v knjigi Petra Svetine *Čarobni prstan*
- Uvrstitev na častno listo IBBY, 2010 za ilustracije pesniške zbirke Toneta Pavčka *Majhnice in majnice = Budding songs, maying songs*
- Levstikova nagrada, 2003 za ilustracije v delu Janje Vidmar *Leteči krožnik na našem vrtu*, 2011 za slikanico *Zgodba o sidru*
- Priznanje zlata hruška, 2010 za ilustracije v pesniški zbirki Saše Vegri *Naročje kamenčkov*, 2011 za ilustracije v knjigi Petra Svetine *Modrost nilskih konjev* in za ilustracije v knjigi Žive Deu in Bare Kolenc *Kje pa ti živiš?*, 2012 za ilustracije v knjigi *Kako so videli svet?*, 2013 za ilustracije v knjigi Petra Svetine *Ropotarna* (knjiga je prejela nagrado večernica za leto 2012)
- Najlepša slovenska knjiga v kategoriji knjig za otroke in mladino, 2011 knjiga *Čudežni prstan* Petra Svetine, 2012 knjiga *Butalski grb* Frana Milčinskega, ki ju je ilustriral Damijan Stepančič.
- Nagrada Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico, 2012 za ilustracije v knjigi Vitomila Zupana *Pravljica o črnem šejku z rdečo rožo*, 2013 za ilustracije v knjigi Franceta Prešerna *Zdravljica*
- Nominacija za Astrid Lindgren Memorial Award 2013, 2014 in 2015.

Knjiga Vinka Möderndorferja *Kot v filmu* (ilustracije Damijan Stepančič) je prejela nagrade: modra ptica 2013, večernica za leto 2013, desetnica 2014.

DAMIJAN STEPANČIČ IN NJEGOVA USTVARJALNOST

Izbor knjig za mladino in odrasle:

Cankar, Ivan: **Hlapec Jernej in njegova pravica**. Spr. beseda Andrej Rozman Roza. Mladinska knjiga, 2014

Flisar, Evald: **Čarovnikov vajenec**. Vodnikova založba (DSKG), 2010

Flisar, Evald: **Dama z železnim ugrizom in druge zgodbe**: [stripovska izdaja]. Vodnikova založba (DSKG) in Sodobnost International, 2010. (Karjola)

Jurčič, Josip: **Jurij Kozjak**: slovenski janičar: povest iz petnajstega stoletja domače zgodovine. Prir. Iztok Ilich. Miš, 2014. (Prve prave)

Kole, kole, koledo, leto lepo mlado: slovenske ljudske pripovedi ob letnih mejnikih. Spr. beseda Monika Kropelj, Roberto Dapit. Didakta in ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, 2008, 2010. (Zakladnica slovenskih pripovedi)

Möderndorfer, Vinko: **Kot v filmu**. Mladinska knjiga, 2013; 2014. (Žepnice)

Novak, Boris A.: **Vserimje**. Izbr. in didaktično gradivo Igor Saksida. Mladinska knjiga, 2012. (Domače branje Knjiga pred nosom)

Pavček, Tone: **Juri Muri gre po srečo**: [četrti del stare zgodbe]. Spr. beseda Igor Saksida. Miš, 2012

Pavček, Tone: **Majhnice in majnice**: pesmi mnogih let za mnoge bralce = **Budding songs, maying songs**: poems of many years for many readers. Miš, 2009, 2010

Pojdi z menoj: s pesmijo po Sloveniji. Spr. beseda Dušica Kunaver, Mitja Gobec. Izbr. in prir. Blaž Pucihar. Okaši, 2012

Here we go round Slovenia: a journey of song. Prev. Arven Šakti Kralj. Spr. beseda Dušica Kunaver, Mitja Gobec. Izbr. in prir. Blaž Pucihar. Okaši, 2012

Prešeren, France: **Zdravljica**. Mladinska knjiga, 2013, 2014. (Velike slikanice)

Rozman, Andrej: **Živalska kmetija**: [strip po predlogi Georgea Orwella]. Miš, 2014

Stepančič, Lucija: **Anton!**. Miš, 2014

Stepančič, Lucija: **Kaj nam povejo besede**. Miš, 2014

Stepančič, Lucija: **Kako so videli svet**. Miš, 2011

Svetina, Peter: **Domače naloge**. Mladinska knjiga, 2014. (Velike slikanice)

Svetina, Peter: **Ropotarna**. Miš, 2012

Tavčar, Ivan: **Visoška kronika**. Prir. Iztok Ilich. Miš, 2015. (Zbirka Prve prave)

Vegri, Saša: **Naročje kamenčkov**: petinsedemdeset izbranih pesmi Saše Vegri. Izbr. In spr. beseda Igor Saksida. Miš, 2009, 2013

Zupan, Vitomil: **Pravljica o črnem šejku z rdečo rožo**. Spr. beseda Ifigenija Simonovič. Miš, 2011

PRILOGA 4

SEZNAM SORODNIH KNJIG

Seznam dopolnite po svoji presoji! V pomoč vam je lahko izbor kakovostnih mladinskih knjig (»zlate hruške«, »opazno dobre izdaje« in »dobre izdaje«), ki ga najdete v *Priročnikih za branje kakovostnih mladinskih knjig*. Izdajatelj je Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Letošnji Priročnik (Pregled knjižne produkcije za mladino iz leta 2014) bo predvidoma izšel v začetku novembra 2015.

Naročiti ga je mogoče na e-naslovu: pionirska@mklj.si oz. po telefonu: 01 600 13 38 ali faxu: 01 600 13 32.

Priročnik bo predstavljen na Strokovni sredi, 11. novembra 2015, ob 10. uri, v MKL, Knjižnici Otona Župančiča, Kersnikova 2, Ljubljana.

Projekt sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Priročniki za branje kakovostnih mladinskih knjig iz prejšnjih let so dostopni na spletni strani:
<http://www.mklj.si/index.php/prirocnik/item/451>.

LEPOSLOVNE: (strip, grafični roman)

Bunjevac, Nina: **Očetnjava**. Prev. Maja Novak. Spr. beseda Goran Vojnović. Ljubljana: Modrijan, 2015.

Clowes, Daniel: **Svet duhov**. Prev. Matej de Cecco. Ljubljana: Forum, 2007. (Po stripu je bil leta 2001 posnet film z istoimenskim naslovom.)

Colfer, Eoin; Donkin, Andrew: **Artemis Fowl: roman v stripu**. Prev. Dušan Rebolj. Ilustr. Giovanni Rigano, Paolo Lamanna. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2009. (Srednji svet)

David B.: **Na božjastni poti: 1., 2., 3.** Prev. Aleš Berger. Ljubljana: Forum, 2008.

Flisar, Evald: **Čarovnikov vajenec**. Ilustr. Damijan Stepančič. Ljubljana: Vodnikova založba (DSKG), 2010.

Flisar, Evald: **Alica v Poteruniji: roman v stripu**. Ilustr. Pšena Kovačič. Ljubljana: KUD Sodobnost International, 2013.

Jansson, Tove: **Mumin in morje; Mumin se zaljubi; Mumin na Azurni obali; Mumin in zlati rep**. Prev. Nada Grošelj. Ljubljana: Sanje, 2014. (Sanjska knjigica)

Jung: **Medena koža: prva knjiga**. Prev. Maja Meh. Ilustr. Jung. Ljubljana: Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta, 2014.

Jung: **Medena koža: druga knjiga**. Prev. Maja Meh. Ilustr. Jung. Ljubljana: Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta, 2015.

Kentrić, Samira: **Balkanalije: odraščanje v času tranzicije**. Ljubljana: Beletrina, 2015.

Lavrenčič, Matej: **Male črne skrbi**. Ljubljana: Forum, 2005. (Republika Strip)

Lavrič, Tomaž: **Rdeči alarm**. Ljubljana: Forum, 2010.

Mairowitz, David Zane: **Kafka**. Ilustr. Robert Crumb. Prev. in prir. Ana Pepelnik. Ljubljana: LUD Literatura in Stripburger, Forum, 2009.

Rozman, Andrej: **Veronika Faronika**. Ilustr. Ciril Horjak (Dr. Horowitz). Volče: Kulturno društvo Myra Locatelli, 2013.

Sacco, Joe: **Goražde: Varovano območje: vojna v vzhodni Bosni 1992-95**. Prev. Igor Prassel in Nil Baskar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2006.

Satrapi, Marjane: **Perzopolis. Zgodba o otroštvu; Perzopolis. Zgodba o vrnitvi**. Prev. Uroš Zorman. Ljubljana: Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta in Društvo za širjenje filmske kulture Kino!: distribucija Buča, 2008.

Selznick, Brian: **Hugo Cabret: roman Briana Selznicka v besedi in sliki**. Prev. Andrej Hiti Ožinger. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2009.

Selznick, Brian: **Dežela čudes**. Prev. Andrej Hiti Ožinger. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2012.

Sfar, Joann: **Mali princ: stripovski album po knjigi Antoina de Saint-Exupéryja**. Prev. Ivan Minatti. Ilustr. Joann Sfar, Brigitte Findakly. Bibl. predh. Antoine de Saint Exupéry. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2011.

Sitar, Iztok: **Dnevnik Ane Tank: ljubezenska zgodba z okusom heroina**. Ljubljana: UMco, 2008. (Dos Pesos).

Smiljanić, Zoran: **Spomini in sanje Kristine B.: Ljubljana 1941-1945**. Scenarij in spr. beseda Blaž Vurnik. Ljubljana: Muzej in galerije mesta Ljubljane, Mestni muzej, 2015.

Smith, Jeff: **Bone. Na svidenje, Boneville**. Prev. Boštjan Gorenc. Izola: Graffit, 2014. (Bone)

Spiegelman, Art: **Maus: zgodba o preživetju**. Prev. Oto Luthar. Ljubljana: Založba ZRC, 2006, 2010.

Tardi, Jacques: **Vojna v jarkih: 1914-1918**. Prev. Suzana Koncut in Gašper Rus. Ljubljana: Založba ZRC in Forum, 2012.

Thompson, Craig: **Odeje: roman v stripu**. Prev. Mojca Krevel. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006. (Odisej)

POUČNE:

Horjak, Ciril: **Najmanjša velika enciklopedija stripa: ZULK Maribor in Stripburgerjeva akademija predstavljata strip dr. Horowitza.** Bes. Ciril Horjak, Mihael Rudl, Marija Lotrič. Ilustr. Ciril Horjak. Maribor: ZULK, cop. 2006.

Lunaček, Izar: **Kratka zgodovina slovenskega stripa v stripu.** Dostopno na: <http://www.ludliteratura.si/branje/kratka-zgodovina-slovenskega-stripa-v-stripu/>.

McCloud, Scott: **Kako razumeti strip: o nevidni umetnosti.** Prev. Izar Lunaček. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2011.

McCloud, Scott: **Kako nastane strip: pripovedne skrivnosti stripa, mange in risanega romana.** Prev. Maša Peče. Ljubljana: Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta in Društvo za širjenje filmske kulture KINO!, 2010.

Sitar, Iztok: **Zgodovina slovenskega stripa: 1927-2007.** Ljubljana: UMco, 2007.